

Τα επιφωνήματα

- Τα επιφωνήματα είναι άκλιτες λέξεις που φανερώνουν συναισθήματα (χαρά, λύπη, πόνο, θαυμασμό, απορία, στενοχώρια, απδία, ευχή κ.ά.) και τις χρησιμοποιούμε για να κάνουμε πιο ζωντανό και εκφραστικό τον λόγο μας.
π.χ. **Α!** Τι ωραίο σπίτι! (θαυμασμός) – **Οχ!** Το πόδι μου! (πόνος) – **Αχ!** Τι κρίμα! (λύπη).
- Συγκεκριμένα, τα επιφωνήματα φανερώνουν:

| | |
|--------------------------|---|
| 1. θαυμασμό | α!, ι!, ω!, ποπό!, μπα! |
| 2. πόνο, λύπη | αχ!, οχ!, ω!, όχου!, άου!, αλί!, αλίμονο! |
| 3. χαρά | χα, χα, χα! |
| 4. στενοχώρια, απδία | ει!, ου!, ουφ!, πουφ!, πα πα πα! |
| 5. απορία | α!, ο!, μπα! |
| 6. ευχή | μακάρι!, είθει!, άμποτε! |
| 7. έπαινο | μπράβο!, εύγε! |
| 8. κάλεσμα | ει!, ω! |
| 9. κοροϊδία | ει!, ου!, χα, χα! |
| 10. παρακίνηση | άντε!, άιντε!, άμε!, μαρς!, αλτι!, στοπ!, σουτ! |
| 11. αβεβαιότητα, αμχανία | χμ! |
| 12. άρνηση | α μπα! |

Γίνομαι άριστος στη γραμματική

1. Να σημειώσεις τι φανερώνουν τα επιφωνήματα στις παρακάτω προτάσεις.

- α. Ποπό! Τι ωραίο σπίτι έχετε! (.....**θαυμασμός**.....)
β. Χμ! Δεν είμαι σίγουρος. (.....)
γ. Σουτ! Μην κάνεις φασαρία! (.....)
δ. Μπράβο, Μίνα! Συγχαρητήρια! (.....)

- ε. Μπα! Αποφάσεις να μας μιλήσεις; (.....)
στ. Άου! Κάπκα! (.....)
ζ. Πουφ! Τι βρόμα είναι αυτή! (.....)
η. Μακάρι να τα καταφέρει. (.....)

2. Να αντιστοιχίσεις αυτά που ταιριάζουν.

- | | | | |
|---------------------------------|---|----|------------|
| Άντε να φύγουμε! | 1 | α | πόνος |
| Χα, χα! Ας γελάσω! | 2 | β | απελπισία |
| Αλίμονο! Τι κακό μάς βρήκε! | 3 | γ | ανακούφιση |
| Ουφ, τελειώσαμε επιτέλους! | 4 | δ | κοροϊδία |
| Οχ! Το χέρι μου πονάει! | 5 | ε | έπαινος |
| Εύγε, Λίνα! Τα πήγες πολύ καλά! | 6 | στ | παρακίνηση |
| Πα να πα! Δεν τον αντέχω άλλο! | 7 | ζ | λύπη |

3. Να συμπληρώσεις τα κενά με το κατάλληλο επιφώνημα από το πλαίσιο.

χα, χα!, Ει, Μπα!, Στοπ!, Πουφ!
Άου!, Αχ!, Ω!, Μπράβο!

- α.**Χα, χα!**..... Σου την έφερα!
β. Μην προχωρήσεις άλλο!
γ. Τι τραβάω μαζί σου!
δ. Κώστα, έλα εδώ!
ε. Τα καταφέρατε!
στ. Με πόνεσες έτσι όπως με πίεσες.
ζ. Πώς από τα μέρη μας;
η. Τι γκολ έβαλε ο παίκτης!
θ. Τι μυρίζεις τόσο άσχημα;

1. Να αντιστοιχίσεις κάθε ρήμα με το αντίθετό του.

- | | |
|------------|-------------|
| δίνω ① | α απαντώ |
| σκύβω ② | β πενθώ |
| γέρνω ③ | γ υποχωρώ |
| ευνοώ ④ | δ δυσκολεύω |
| γιορτάζω ⑤ | ε παίρνω |
| κάθομαι ⑥ | στ ισιώνω |
| επιμένω ⑦ | ζ ορθώνω |
| ρωτώ ⑧ | η σπκώνομαι |

2. Να γράψεις μέσα στα κουτάκια **Σ** για τις συνώνυμες λέξεις και **Α** για τις αντίθετες λέξεις.

- | | |
|----------------------------|--------------------------|
| α. ευκαιρία – προσφορά | <input type="checkbox"/> |
| β. ανεξαρτησία – σκλαβιά | <input type="checkbox"/> |
| γ. επίτιμος – αξιότιμος | <input type="checkbox"/> |
| δ. υποδέχομαι – καλωσορίζω | <input type="checkbox"/> |
| ε. ανάμεσα – μεταξύ | <input type="checkbox"/> |
| στ. εξαίρεση – κανόνας | <input type="checkbox"/> |
| ζ. καλοσύνη – κακία | <input type="checkbox"/> |
| η. ευνοώ – βοηθώ | <input type="checkbox"/> |
| θ. γέρνω – πλαγιάζω | <input type="checkbox"/> |
| ι. διάσημος – φημισμένος | <input type="checkbox"/> |

3. Να γράψεις δίπλα σε κάθε λέξη τη συνώνυμή της από το πλαίσιο.

κράτος, υποχρέωση, έτος, καλοψυχία, εκδήλωση
δεσποινίς, ηγέτης, ελευθερία, αφιέρωση

- | | | |
|----------------|---|--------|
| α. χώρα | - | κράτος |
| β. αρχηγός | - | |
| γ. δεξίωση | - | |
| δ. καθήκον | - | |
| ε. αυτόγραφο | - | |
| στ. χρόνος | - | |
| ζ. δεσποσύνη | - | |
| η. καλοσύνη | - | |
| θ. ανεξαρτησία | - | |

4. Να αντιστοιχίσεις κάθε επίθετο με το αντίθετό του.

- | | |
|-------------|---------------|
| πρώτος ① | α άσπμος |
| μεγάλος ② | β σοβαρός |
| πολύς ③ | γ λίγος |
| διάσημος ④ | δ μικρός |
| νεαρός ⑤ | ε γέρος |
| ασήμαντος ⑥ | στ τελευταίος |
| αστείος ⑦ | ζ σημαντικός |